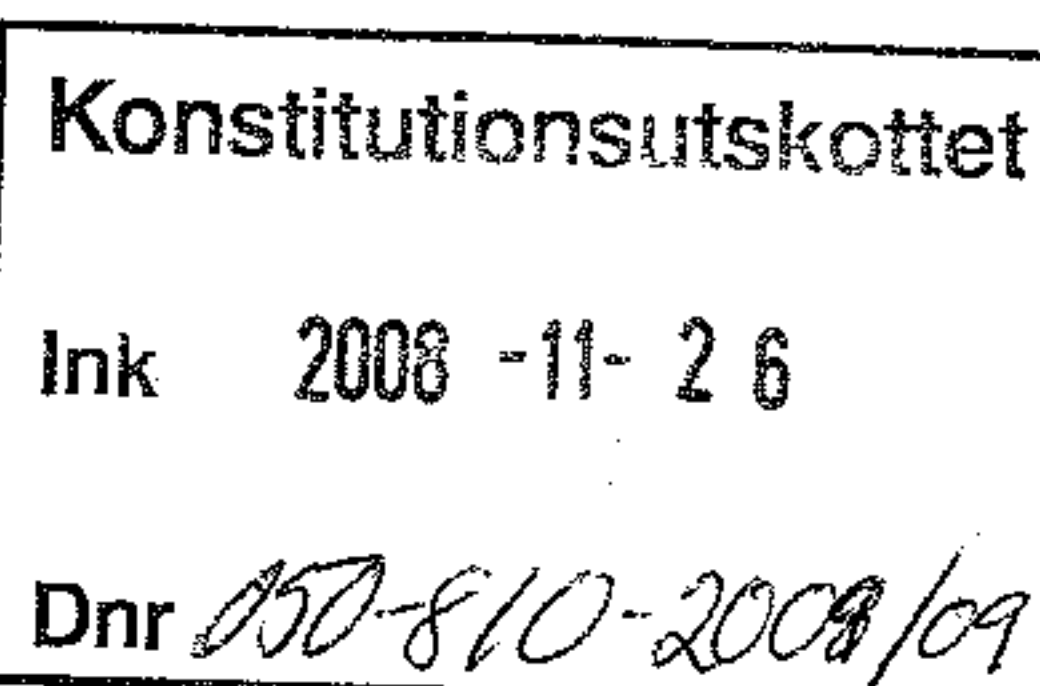

Stockholm 2008-11-26

Begäran om granskning av regeringens handläggning av utvisningsärendet rörande Abderazzak Jabri

Den 4 augusti 2008 utvisades den 29-årige Abderazzak Jabri från Sverige till Marocko. Utvisningen verkställdes genom att Jabri överlämnades direkt till marockansk polis och fördes därifrån till marockanskt fängelse. Utvisningen har föregåtts av en period om två år i svenskt häkte där Jabri klassats som säkerhetsrisk för påstått samröre med terrorister. Nu har uppgifter framkommit om han blivit utsatt för tortyr i marockansk fångenskap.

Enligt FN:s tortyrkonvention råder ett absolut tortyrförbud. Ingen människa ska utsättas för tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. I artikel 3 i konventionen stipuleras uttryckligen att detta också gäller ett förbud mot att utlämna någon till stat där han/hon riskerar tortyr. Sverige har genom ansluta sig till ett flertal internationella konventioner, t ex FN:s tortyrkonvention och Europakonventionen, förbundit sig att motverka risken för att individer utsätts för tortyr.

Frågan är nu om den svenska regeringen vidtagit tillräckliga åtgärder för att försäkra sig om att Jabri inte skulle bli utsatt för tortyr och annan omänsklig behandling efter att ha avvisats till Marocko. Det finns anledning att tro att så inte varit fallet utan att regeringen valt att slå dövörat till för de varningssignaler kring möjligheten av tortyr som fanns redan innan avvisningsbeslutet.

Det har inte saknats signaler som borde fått regeringen att reagera.

Efter att man fått kännedom om att marockanska myndigheter fått upplysningar om Jabris verksamheter i Sverige, bad Migrationsverket regeringen att pröva fallet på nytt med motiveringen att det, "mot denna bakgrund finns anledning att anta att han riskerar tortyr".¹ Redan detta borde vara skäl starka nog för att ta upp ärendet på nytt .

Även migrationsminister Tobias Billström pekar på att "Europadomstolen sagt att tortyr visserligen förekommer i Marocko men inte regelmässigt används vid förhör."² Migrationsministern kände alltså till att Europadomstolen pekar på möjlig förekomst av tortyr, dock ej "regelmässig". Vid vilka situationer kan man då tänka sig att tortyr

¹ Svenska Dagbladet 2008-08-23

² Svenska Dagbladet 2008-08-23

kan förekomma? Risken förefaller större vid förhör av misstänkta "terrorister" än vid förhör av "vanliga" brottslingar. Det är också värt att notera att de i Marocko som stöder ett fritt Västsahara betraktas som terrorister och att Jabri hävdar att han är saharier.

Den svenska ambassaden i Rabat, Marocko konstaterar "Det förekommer att säkerhetstjänsten, som först tar hand om terrormisstänkta personer, använder fysiskt våld, men att behandlingen i fängelserna, åtminstone enligt marockanska mått, är relativt korrekt."³

I brevet från ambassaden beskrivs också förekomsten av tortyr. I marockanska fängelser är behandlingen "relativt korrekt enligt marockanska mått". Denna formulering är sig dubiös. Den refererar till någon slags marockansk standard av okänt innehåll som man i fängelserna inte riktigt når upp till. Det absoluta förbudet mot tortyr i FN:s tortyrkonvention är något annat än den relativa korrekthet enligt okänd standard som ambassaden använder för att beskriva situationen i marockanska fängelser.

Man kan också resonera utifrån en nolltolerans linje, d.v.s. förekomsten av tortyr i Marocko, låt vara att den inte är regelmässig, gör att en person som utvisas till Marocko och överlämnas direkt till polisen där riskerar att torteras. Det faktum att Jabri överlämnats av svenska myndigheter direkt till marockansk polis visar ju på ett intresse för Jabris person från den marockanska polisen som uppstått före hans avvisning. Det blir ett annat fall om personer som avvisats grips en tid efter avvisningen. Då kan det ha hänt saker i hemlandet efter avvisningen verkställts som utlöser arresterandet och efterföljande tortyr. För detta kan givetvis inte svenska myndigheter och regeringen hållas ansvariga.

Det kan mot denna bakgrund ifrågasättas om inte regeringen hade tillräckligt underlag redan före avvisningen för att inse att åtgärden kunde leda till att den avvisade torterades. Då har regeringen brustit i sitt åtagande gentemot de internationella konventioner mot tortyr som Sverige ingått. Alternativt kan det vara så att regeringen inte tagit in tillräckligt med uppgifter innan avvisningen verkställdes och att man på så sätt brustit i beredningen av ärendet med för den enskilde oerhörda konsekvenser som följd.

Jag vill mot bakgrund av detta att konstitutionsutskottet granskar regeringens handläggning av utvisningsärendet rörande Abderazzak Jabri.

Veronica Palm

³ Brev från ambassaden i Rabat till Justitiedepartementet. Dnr: JU2008/6777/EMA